

Tidlig oppdagelse og rask respons ved forverret somatisk tilstand

Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester
Møre og Romsdal

Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester

Møre og Romsdal

Utviklingscenteret skal bidra til styrke kvaliteten i helse- og omsorgstjenestene gjennom fag- og kompetanseutvikling og spredning av ny kunnskap, nye løsninger og nasjonale føringer.

Satsingsområder 2021

- Kvalitetsreformen Leve hele livet
- Demensplan 2025
- Pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring
- Kvalitet i tjenester til personer med utviklingshemming
- Velferdsteknologi

Pasientsikkerhetsprogrammet

Tidlig oppdagelse og rask respons ved forverret somatisk tilstand

Nasjonale faglige råd

Først publisert: 30. april 2020

Sist faglig oppdatert: 30. april 2020

1. Om de faglige rådene – del av «I trygge hender 24-7»

Bakgrunn

En tredjedel av unødige dødsfall er relatert til følgende årsaker, dels i kombinasjon;

- manglende eller for sen oppdagelse av forverret somatisk tilstand
- mangelfull observasjon av pasienten
- svikt og/eller misforståelser i kommunikasjon mellom helsepersonell

Timene før en hjertestans kan det observeres endringer i pasientens vitale funksjoner som respirasjonsfrekvens, puls og blodtrykk. Det er derfor avgjørende å identifisere ulike somatiske forverringstilstander og iverksette rask respons så tidlig som mulig. Dette for å redusere alvorlig sykdom, overføring til høyere behandlingsnivå, økt liggetid, intensivbehandling og død.

Målgrupper

Målgrupper for rådene er helsepersonell med pasientkontakt i kommunal helse- og omsorgstjeneste og spesialisthelsetjeneste, og ledere på alle nivå.

Relevante virksomheter er:

- institusjons- og hjemmebaserte tjenester i kommunal helse og omsorgstjeneste
- tjenester til personer med utviklingshemming
- legevakt
- kommunal akutt døgnettenhet
- somatiske og psykiatriske enheter i spesialisthelsetjeneste
- prehospital tjeneste
- rusomsorg og rehabilitering

I tillegg bør det faglige innholdet i rådene inkluderes i helsefaglige utdanninger for å sikre at studenter har kompetanse og ferdigheter i de aktuelle verktøyene.

Rådene gjelder for helsetjenester til både barn og voksne pasienter hvis det ikke er spesifisert i det enkelte råd.

Tidlig oppdagelse og rask respons ved forverret somatisk tilstand

1. Om de faglige rådene – del av «I trygge hender 24-7»

2. Kompetanse

3. Observasjonsrutiner

4. Rutiner for rask respons ved forverret tilstand

5. Måling og indikatorer

6. Kom i gang – forbedringsarbeid i praksis

7. Metode og prosess

✓ Praktisk – slik kan rådet følges

Kompetansekrav og læringsmål innarbeides i kompetanse- og opplæringsplaner i virksomheten og i evt. utdanningsinstitusjonen.

Læringsmål tilpasses virksomhetens ansvarsområde, pasientgrupper og sammensetting av profesjoner.

Opplæringen bør standardiseres, og det anbefales å benytte etablerte opplæringskonsept som regelmessig oppdateres i henhold til beste praksis.

Eksempler på etablerte og standardiserte opplæringskonsepter som flere helseforetak og virksomheter i kommunal sektor benytter er:

- [KlinObsKommune \(utviklingssenter.no\)](http://utviklingssenter.no), en kompetansemodell som viser hvordan man kan øke klinisk observasjonskompetanse i kommunehelsetjenesten. Siden oppdateres med ressurser mai 2020.
- Nordisk kurskonsept [proACT, forebygge og behandle livstruende tilstander \(proactnorge.org\)](http://proactnorge.org)
- Kurs i [systematisk klinisk undersøkelse og vurdering av pasienter \(SKUV\) \(ntnu.no\)](http://ntnu.no)

Train the trainer (TTT) er en opplæringsmodell hvor lokale instruktører gis opplæring som gjør dem i stand til lære opp og trene andre. Målet er å lære opp instruktører som leder lokal kompetanseutvikling innenfor et definert tema. TTT modellen er en velegnet modell for denne type kompetanseheving.

> Begrunnelse – dette er rådet basert på

Hvorfor proACT

- Train the trainer- når ut til mange relativt raskt.
- Tilgang på kursbøker, power point, case til scenariotrening. Ett fullverdig opplegg for å sette i gang på egen arbeidsplass.
- Både teori og simulering- samlet best læringseffekt

Kommuner kan søke tilskudd fra Statsforvalteren

ProACT instruktørkurs for ansatte i tjenestene:

- habilitering (tjenesten til personer med utviklingshemming)
- rus og psykisk helse
- Disse tjenestene har i liten grad deltatt i proACT opplæring tidligere og en ser et stort behov for å øke observasjons og handlingskompetansen også i disse tjenestene.
- Tiltaket er en del av Statsforvalteren og USHT sin bistand i implementering av Leve hele livet.
- Frist for å søke er 7/10.

Fra individuelle ferdigheter til - fullskala simuleringstrening

Grunnleggende ferdigheter innen ABCDE metodikk

Hjerte-lunge-redning

ABCDE, EWS og ISBAR med pasientcase og refleksjon

Scenariotrening med refleksjon og debrief

Tverrfaglig fullskala-simulering med debrief

Kulturendring omkring bruk av simulering

- Virksomheter bør ha jevnlig simuleringer
- Bør inn i kommunens kompetanseplan
- Simulerer ansatte hos dere?

Filmen om Simulering

[Observasjonskompetanse og simulering på ulike nivå i Møre og Romsdal - YouTube](#)

Ta gjerne kontakt!

Torill Aarskog Skorpen

Rådgiver USHT Møre og Romsdal

torill.aarskog.skorpen@alesund.kommune.no

Tlf: 90159242

Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester
Møre og Romsdal

Følg gjerne Utviklingscenteret på facebook.
«utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjeneste i Møre og Romsdal».